

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Klacht	:	RKMO 24.018
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Instelling	:	Mondriaan
Datum binnenkomst klacht	:	5 juli 2024
Datum hoorzitting	:	15 juli 2024
Einde termijn	:	19 juli 2024

De Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft zich beraden over de klacht van de heer A., hierna te noemen klager, aan wie ten tijde van de indiening van de klacht op grond van een zorgmachtiging zorg werd verleend door Mondriaan. De klacht is gericht tegen de heer B. (geneesheer-directeur), hierna te noemen verweerder.

1 PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 5 juli 2024 van klager een klaagschrift met een Wvggz-klacht ontvangen, gedateerd op 2 juli 2024.

De patiëntenvertrouwenspersoon heeft op 11 juli 2024 namens klager nog een tweetal stukken gestuurd aan de klachtencommissie.

Verweerder heeft de klachtencommissie met het oog op de behandeling van de klachten op 12 juli 2024 een verweerschrift, voorzien van bijlagen, gestuurd.

Op 15 juli 2024 heeft een hoorzitting plaatsgevonden bij Mondriaan. Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht. Klager werd bijgestaan door de patiëntenvertrouwenspersoon. Op dezelfde datum heeft de patiëntenvertrouwenspersoon de klachtencommissie nog de schriftelijke toelichting op de klacht doen toekomen.

1.1 TERMIJN

Het klaagschrift bevat een klacht als omschreven in artikel 10:3 Wvggz en deze klacht heeft betrekking op een beslissing waarvan het gevolg nog actueel is, zodat de klachtencommissie, uitgaande van de datum van ontvangst, gehouden is binnen 2 weken na ontvangst van de klacht schriftelijk een uitspraak te doen ten aanzien van de klacht, te weten uiterlijk op 19 juli 2024.

2 KLACHT

Klager maakt bezwaar tegen de beslissing van de geneesheer-directeur zijn verzoek tot wijziging van:

- 1 de zorgverantwoordelijke af te wijzen en
- 2 de behandelaar af te wijzen.

3 FEITEN

- Klager verblijft in een beschermde woonvorm en is gekend met een schizofreniespectrumstoornis. Er is sprake van een lange hulpverleningsgeschiedenis en middelengebruik.
- De Rechtbank Limburg heeft op 14 mei 2024 een zorgmachtiging verleend voor de duur van maximaal zes maanden, te weten tot en met uiterlijk 14 november 2024.
- Daarbij zijn het toedienen van medicatie en het opnemen in een accommodatie als verplichte zorg toegestaan, onder afwijzing van het meer of anders verzochte.
- Klager heeft op 24 mei 2024 een verzoek tot wijziging van de zorgverantwoordelijke ingediend bij verweerder. Daarbij heeft hij aangegeven ook weinig baat te hebben bij de behandeling c.q. begeleiding door de SPV-er.

- Verweerder heeft klager op 24 mei 2024 schriftelijk medegedeeld dat hij diens verzoek beschouwt als een verzoek tot wijziging zorgverantwoordelijke en dat hij met de huidige zorgverantwoordelijke zal overleggen, alvorens zijn beslissing klager mede te delen.
- Op 14 juni 2024 heeft verweerder klager schriftelijk op de hoogte gebracht van zijn afwijzend besluit, met motivering en met excuses voor de late reactie.

4 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

4.1 STANDPUNT KLAGER

Het standpunt van klager komt, samengevat, neer op het volgende.

Klager zou graag willen dat hem een andere zorgverantwoordelijke wordt toegewezen dan de huidige psychiater. Klager is van mening dat het niet met hem klikt en zegt zeker te weten dat de behandelrelatie niet te herstellen is. Dit staat volgens klager zijn herstel zelfs in de weg. Klager is van mening dat de zorgverantwoordelijke niet cliëntgericht meedenkt en zijn plannen oplegt aan klager, zonder naar klagers mening te vragen. Hierdoor is klager niet meer eerlijk tegenover de zorgverantwoordelijke, omdat hij ernaar streeft dat de gesprekken zo kort mogelijk duren. Dit is niet goed voor zijn behandeling.

Klager heeft dit punt meerdere keren aan de zorgverantwoordelijke voorgelegd, maar deze ging niet in zijn verzoek mee, waardoor klager het gevoel heeft vast te blijven lopen. Dit probleem heeft klager naar zijn zeggen met zijn vorige zorgverantwoordelijke niet gehad. De vorige zorgverantwoordelijke van klager is met pensioen gegaan, wat klager jammer vindt, nu hij met deze zorgverantwoordelijke goed kon praten.

Daarnaast heeft klager te kennen gegeven ook een andere begeleider te wensen, aan welk verzoek ook niet tegemoetgekomen wordt. Klager voelt zich door zijn huidige begeleider niet geholpen en gestimuleerd, doordat zijn begeleider enkel de dingen die niet goed gaan benoemt. Klager heeft iemand nodig die hem stimuleert, juist nu het zo goed met hem gaat.

Om uit deze situatie te geraken heeft klager een officieel verzoek bij de geneesheer-directeur ingediend, omdat hij zich wil focussen op de goede dingen en op zijn herstel. Daarnaast wil hij een frisse start maken met een nieuwe zorgverantwoordelijke, met wie het wel klikt.

Klager heeft een brief ontvangen met de afwijzing van zijn verzoek. Klager is van mening dat de motivering van de afwijzing erg kort is. De geneesheer-directeur heeft klagers verzoek afgewezen, omdat een andere psychiater dezelfde visie zou hebben. Hiermee is volledig voorbijgegaan aan de andere argumenten die klager in zijn verzoek aan de geneesheer-directeur heeft genoemd.

Klager voelt zich in dezen dan ook niet gehoord. Klager had de geneesheer-directeur graag zijn motivaties mondeling willen toelichten.

Klager stelt dat, zelfs wanneer de visie van een andere psychiater hetzelfde zou blijven, een frisse start met een andere behandelaar met wie klager wél een klik voelt, die meer met klager overlegt en die inspeelt op de positieve ontwikkelingen van klager, al zeer helpend voor hem zou zijn.

Daarnaast heeft de geneesheer-directeur niet gereageerd op het verzoek om een andere begeleider. Met de huidige SPV-er ervaart klager ook geen klik; die lijkt slechts te kijken naar de negatieve dingen en stimuleert klager niet in de dingen die wél goed gaan.

Klager realiseert zich, zo deelt hij tijdens de hoorzitting mee, dat verweerder als geneesheer-directeur weinig in te brengen heeft en weinig bewegingsruimte heeft om in het belang van klager te beslissen. Tot slot is klager van mening dat hij erg lang op een reactie van verweerder heeft moeten wachten.

4.2 STANDPUNT VERWEERDER

Het standpunt van verweerder komt, samengevat, neer op het volgende.

Verweerder is van mening dat de klacht slechts ten dele tegen hem is gericht.

Volgens artikel 8:16 lid 3 Wvggz kan de geneesheer geen instemmende beslissing nemen op de aanvraag dan nadat de beoogde zorgverantwoordelijke zich bereid heeft verklaard tot het verlenen

van verplichte zorg. Klager noemt in zijn verzoek geen zorgverantwoordelijke die bereid zou zijn de behandeling over te nemen. Zoals verwoord in zijn besluit heeft verweerder naar aanleiding van het verzoek van klager overleg gehad met de huidige zorgverantwoordelijke. In dit overleg heeft de huidige zorgverantwoordelijke verweerder uitgelegd dat het verzoek van klager besproken is in het behandelteam. Binnen het behandelteam was echter geen andere zorgverantwoordelijke beschikbaar. Bovendien wordt, mede op basis van eerdere ervaringen, een eventuele overdracht naar een andere zorgverantwoordelijke binnen of buiten het behandelteam niet zinvol geacht, omdat daarmee het verschil in visie op noodzakelijke zorg niet zal worden opgelost. Dit zou een herhaling van zetten betekenen.

Daar komt bij dat verweerder van mening is te dezen slechts een beperkte rol te spelen. Verweerder heeft overleg gevoerd met de zorgverantwoordelijke en zich hierin bemiddelend opgesteld. Er is bekeken of er alternatieven zijn en deze zijn besproken en overwogen binnen het team. Verder dan dit gaat de rol van verweerder niet.

In zijn verzoek vroeg klager tevens om een andere behandelaar of SPV. Het besluit daarover is echter niet aan de geneesheer-directeur. Het was beter geweest, zo deelt verweerder tijdens de hoorzitting mede, als hij dat in zijn afwijzend besluit had toegelicht, zodat dit voor klager duidelijk was geweest. Verweerder stelt dat de brief van klager duidelijk was waardoor er voor hem geen noodzaak bestond om klager te horen in een gesprek. Verweerder is echter wel van mening dat het in dit geval wellicht toch goed was geweest, als hij klager in persoon had gesproken over de situatie, zodat hij klager het een en ander had kunnen toelichten over zijn bevoegdheden als geneesheer-directeur in dezen en duidelijker had kunnen uitleggen tot waar zijn bevoegdheden reiken. Voorts had verweerder klager kunnen attenderen op de mogelijkheid om een gesprek aan te vragen met de leidinggevende dan wel zorgmanager van de behandelaar, en met hem zijn wens om toewijzing van een andere behandelaar te bespreken.

Verweerder is zich er naar zijn zeggen van bewust dat zijn inhoudelijke reactie redelijk laat kwam. Dit had te maken met de omstandigheid dat de zorgverantwoordelijke in kwestie met vakantie was, hetgeen zorgde voor vertraging.

5 OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

BEVOEGDHEID EN ONTVANKELIJKHEID

Klager heeft zijn klacht gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz en klaagt over een beslissing van verweerder ingevolge artikel 8:16 lid 1 Wvggz. Op grond daarvan acht de klachtencommissie zich bevoegd van deze klacht kennis te nemen. De klachtencommissie is van oordeel dat klager ontvankelijk is in zijn klacht, althans voor zover deze betrekking heeft op de beslissing op klagers verzoek om toewijzing van een andere zorgverantwoordelijke, zoals verwoord in het eerste onderdeel van de klacht.

Dit ligt anders ter zake van het tweede onderdeel van klagers klacht, dat betrekking heeft op klagers huidige begeleider. Anders dan verweerder rangschikt de commissie dit verzoek niet onder het verzoek tot toewijzing van een andere zorgverantwoordelijke, nu klager dit klachtonderdeel afzonderlijk heeft gepresenteerd, ook tijdens de hoorzitting.

Conform artikel 8:16 lid 1 Wvggz kan, voor zover thans van belang, de geneesheer-directeur, in casu verweerder, op aanvraag of ambtshalve de verantwoordelijkheid voor het verlenen van zorg op grond van een zorgmachtiging een andere zorgverantwoordelijke toewijzen. Klager heeft echter in zijn schriftelijk verzoek aan verweerder eveneens om een wijziging van zijn behandelaar verzocht. Een daartoe strekkende beslissing heeft de wetgever niet opgedragen aan de geneesheer-directeur en hoort in de praktijk ook niet tot diens taak; de desbetreffende beslissing berust bij het Fact-team in kwestie. Dit betekent dat klachtonderdeel 2 niet-ontvankelijk moet worden verklaard.

FORMELE TOETSING

Klager heeft van zijn wettelijke bevoegdheid gebruik gemaakt om op grond van artikel 10.3 Wvggz een klacht in te dienen met betrekking tot de beslissing van de geneesheer-directeur zijn verzoek tot wijziging van de zorgverantwoordelijke af te wijzen.

Derhalve zal de klachtencommissie zich moeten uitspreken over deze klacht en dient zij de beslissing van verweerder aan de wettelijke criteria te toetsen.

Op grond van artikel 8:16 lid 2 Wvggz stelt de geneesheer-directeur de beslissing op schrift, voorziet de beslissing van een schriftelijke motivering en stelt de vertegenwoordiger en de officier van justitie op de hoogte van de beslissing. De geneesheer-directeur geeft betrokkene, de vertegenwoordiger en de advocaat een afschrift van de beslissing en stelt hen schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon.

Klager heeft ter onderbouwing van zijn klacht de klachtencommissie de volgende brieven toegestuurd:

- "Verzoek wijziging zorgverantwoordelijke, d.d. 24 mei 2024".
- "Besluit geneesheer-directeur verzoek wijziging zorgverantwoordelijke en behandelaar" van 14 juni 2024.

Vast staat dat verweerder een schriftelijke gemotiveerde beslissing aan klager heeft doen toekomen, alsmede aan de in bovengenoemd wetsartikel bepaalde personen. Op grond daarvan is de klachtencommissie van oordeel, dat verweerder genoegzaam aan het bepaalde in artikel 8:16 lid 2 Wvggz heeft voldaan en dat dit deel van de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

Vastgesteld kan worden dat in het besluit van verweerder aan klager d.d. 14 juni 2024 het verzoek van klager wordt vermeld, evenals de afwijzende beslissing, met een korte motivering.

Nu klager het desbetreffende besluit bij de klacht heeft toegevoegd en de daarin vermelde mogelijkheid een klacht tegen deze beslissing in te dienen heeft benut, is de klachtencommissie van oordeel dat verweerder klager voldoende op de hoogte heeft gesteld van zijn rechten in dezen.

INHOUDELIJKE TOETSING

Klager is van mening dat verweerder volledig voorbij is gegaan aan zijn motivaties. In verband daarmee brengt klager naar voren dat hij geen klik heeft met de zorgverantwoordelijke, want deze kijkt voornamelijk naar zaken die niet goed lopen en benoemt de positieve zaken niet. Volgens klager is hij hierdoor niet eerlijk tegen de zorgverantwoordelijke en omschrijft hij de behandelrelatie met de zorgverantwoordelijke als slecht. Klager betwijfelt dat ook of verweerder een zorgvuldige afweging heeft gemaakt en voldoende naar klagers situatie heeft gekeken.

De klachtencommissie stelt voorop dat in artikel 8:16 Wvggz niet wordt voorgeschreven langs welke weg de beslissing van de geneesheer-directeur naar aanleiding van een aanvraag om een wijziging van zorgverantwoordelijke dient plaats te vinden. Derhalve kan de klachtencommissie slechts beoordelen of in deze zaak de totstandkoming van de beslissing zorgvuldig is geweest en of de motivering de beslissing kan dragen.

De klachtencommissie is van oordeel dat, gelet op deze criteria, de - spaarzaam gemotiveerde - beslissing van verweerder als geneesheer-directeur voldoet aan de daaraan te stellen eisen, zoals hiervoor weergegeven.

De klachtencommissie overweegt voorts als volgt.

De klachtencommissie heeft kunnen vaststellen dat verweerder bij de zorgverantwoordelijke informatie heeft opgevraagd over de situatie van klager. Deze heeft verweerder medegedeeld dat er verschil in visie bestaat tussen klager, die behoefte heeft aan meer autonomie, en de zorgverantwoordelijke c.q. de behandelaar, die beiden verplichte zorg noodzakelijk achten. Verweerder deelt verder mede dat het verzoek van klager door de zorgverantwoordelijke is besproken

in het Fact-team. Daarbij is naar voren gekomen dat op basis van ervaringen in het verleden de verwachting is dat een overdracht naar een andere zorgverantwoordelijke het verschil in visie niet zal wegnemen. Deze informatie vormde voor verweerder de basis voor zijn afwijzende beslissing. Dit neemt niet weg, dat verweerder naar zijn zeggen in het overleg met de zorgverantwoordelijke gezien heeft of hij een bemiddelende rol kon spelen en of er alternatieven voor klager waren.

Daar de informatie van klager voor verweerder duidelijk was en hij geen vragen meer had ten aanzien van klagers verzoek, was er voor hem geen aanleiding nadere informatie op te vragen of klager in persoon te horen. De klachtencommissie neemt daarbij in aanmerking dat, afgaande op hetgeen verweerder tijdens de hoorzitting verder heeft vermeld, er geen andere zorgverantwoordelijke binnen het Fact-team beschikbaar zou zijn. Ter zitting heeft verweerder nog opgemerkt dat twee medewerkers van het Fact team als zorgverantwoordelijke in aanmerking zouden kunnen komen, maar deze hebben dezelfde visie als de zorgverantwoordelijke, waardoor er geen bereidheid is het over te nemen.

Dat verweerder in de gegeven omstandigheden tot afwijzing van klagers verzoek heeft besloten, kan, naar het oordeel van de klachtencommissie, dan ook niet als onzorgvuldig worden gekwalificeerd. Dit betekent dat de klacht ook om deze reden niet gegrond kan worden verklaard.

Namens klager is nog medegedeeld dat het besluit van verweerder lang op zich heeft laten wachten. In aanmerking genomen dat voorafgaand overleg met de betrokken zorgverantwoordelijke aangewezen was, die echter op vakantie bleek te zijn, is de klachtencommissie van oordeel dat het weliswaar lang heeft geduurd voordat klager een schriftelijk besluit ontving maar, alle omstandigheden in aanmerking genomen, niet onredelijk lang. Het beroep op de lange duur doet derhalve aan het oordeel van de klachtencommissie niet af.

Desalniettemin wil de klachtencommissie niet onvermeld laten dat het naar haar oordeel van grotere zorgvuldigheid had getuigd, indien verweerder klager, gelet op zijn beweegredenen, in persoon naar aanleiding van zijn verzoek om wijziging van de zorgverantwoordelijke had gehoord.

6 BESLISSING

De klachtencommissie:

- verklaart klacht onderdeel 1, betrekking hebbend op de wijziging van zorgverantwoordelijke, ongegrond;
- verklaart klacht onderdeel 2, betrekking hebbend op de wijziging van de behandelaar/SPV-er, niet-ontvankelijk.

7 BEROEP

Klacht onderdeel 1 is gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz. Dit brengt mede dat betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift beroep kan instellen tegen de onderhavige uitspraak van de klachtencommissie bij de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht (artikel 10:7 lid 1 Wvggz).

De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken, ingaande op de dag na die waarop de commissie uiterlijk had moeten beslissen dan wel ingaande op de dag waarop de beslissing van de commissie aan klager bekend is gemaakt (artikel 10:7 lid 2 Wvggz).